

Foto og design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:
Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen, Jostein Grytten, Anne Christine Johannesssen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson, Nina J. Wang, Marit Øilo, Ulf Örtengren

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementspris for ikke-medlemmer og andre abonnenter kr 1800,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vills gate 6,
postboks 2073, Vika, 0125 Oslo
Tlf. 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 6 800. 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media AS

Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

LEDER

Norsk fagspråk, så folk forstår

Engelsk fortrenger norsk som undervisnings- og forskningsspråk i stadig større grad, skriver Språkrådets direktør, Åse Wetås, i en kronikk i Bergens Tidende. Og, like riktig: Et norsktalende samfunn og arbeidsliv trenger et norsk fagspråk. Det ansvaret må ikke universiteter og høyskoler løpe fra, skriver Wetås videre. Ikke vitenskapelige tidsskrifter heller, vil jeg legge til.

Tidende sørger for at norske tannleger får faget formidlet på norsk gjennom hele yrkeslivet. Mange studenter er også lesere.

Det er klart det er bra at norske studenter leser god engelskspråklig faglitteratur og at de får mulighet til å lære av gode undervisere fra andre land. Det er også fint at norske forskningsresultater når ut i verden.

Samtidig har internasjonaliseringssmedaljen en bakside: Vi risikerer å ende opp med ikke å kunne kommunisere om det som er viktig på vårt eget språk, norsk.

I ytterste konsekvens, for dette faget, vil fremtidens pasienter kunne oppleve å ikke kunne snakke norsk med tannlegen, fordi tannlegen bare kan formidle faget sitt på engelsk.

Ja, dette virker langt unna. Poenget er at en sterk vind i gal retning kan føre oss dit. I forskning og høyere utdanning ses nemlig engelsk ofte på som et ubetinget gode, og norsk som en ubetinget ulempe. Det kan føre galt av sted.

Forskning viser dessuten at studenter lærer dårligere når de ikke blir undervist på sitt eget språk, men det er en annen sak.

Flertallet av studenter i Norge skal ut i det norske arbeidslivet. For tannleger er det helt opplagt at de møter et norskspråklig arbeidsmarked med norskspråklige pasienter, og det vil kreve tid og ressurser å lære seg norsk fagspråk hvis det ikke lenger ligger i utdannelsen.

Forskningen, som ofte er finansiert av fellesskapet, er dessuten noe som tilhører oss alle, ikke bare fagfolk. Fagfolk bør derfor være ha et forståelig språk å bruke overfor pasienter og andre, og gi folk et språk alle kan bruke, for eksempel i den

offentlige debatten. Fagspråk er dessuten ofte vanskelig nok som det er, på norsk. Å kunne forstå og delta i samfunnsdebatten på sitt eget språk er en demokratisk rettighet. Hvordan kan vi delta i samfunnsdebatt og demokratiutvikling hvis språket hindrer tilgang til kunnskapen som disse debattene hviler på, er spørsmålet som stilles. Dette gjelder kanskje mer for andre fag enn for odontologi, men likevel.

Altså: Hvis utviklingen i retning av mer ikke-norsk fagspråk fortsetter vil avstanden øke, mellom dem som behersker det engelske fagspråket og dem som ikke gjør det.

Vi trenger å se to ting samtidig: At engelsk gjør at forskere og fagfolk kan kommunisere med kolleger fra hele verden, som er viktig av og til. Og at det bør ligge en klar tanke bak et eventuelt valg om å formidle noe på engelsk: Hvem skal vi kommunisere med? Hva er deres språklige bakgrunn? Hva skal de bruke kunnskapen til? Hvilke fordeler fører valget ellers med seg? – Og hvilke ulemper?

Sammen med Norges Handelshøyskole skal Språkrådet utforske hva som ligger bak språkvalgene i universitets- og høyskolesektoren, og hvordan en eventuelt kan gjøre klokere valg. Samarbeidet skal resultere i praktiske råd som også andre undervisningsinstitusjoner kan benytte, fra rektor til emneansvarlig, og fra bachelorstudent til forsker.

Tidende publiserer alltid på norsk. Noen ganger dansk og svensk, og i ytterst sjeldne tilfeller engelsk, noe dette og andre nordiske temanumre er eksempel på.

Leserne våre sier jevnlig at det er sånn de vil ha det. Nå skal vi spørre igjen. Om dette og andre ting, som vil gi svar på hvordan og hva du og andre leser, liker og misliker i Tidende. Det er tid for leserundersøkelse, i mars. Hvis du blir oppringt: Si din mening, og bidra til at Tidende blir sånn som du vil ha det.

På forhånd takk for hjelpen.

Ellen Beate Dyvi